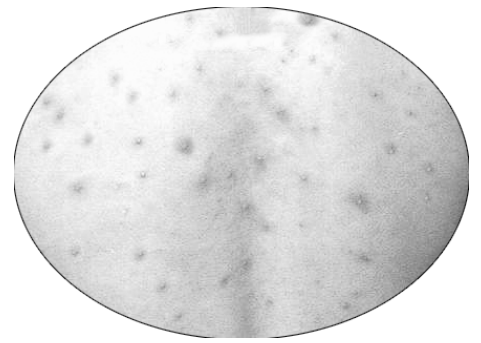

โรคอีสุกอีใส

(Chickenpok/Varicella)

หลายคนคงคุ้นเคยกับโรคนี้เป็นอย่างดี บางคนเคยเป็นแล้ว บางคนยังไม่เคยเป็น เรา
คำชี้แจง เกณฑ์การให้คะแนนข้อสอบการอ่าน ชุดที่ 4 หน้า 2
เป็นโรคไข่ออ

อาการแทรกซ้อนรุนแรงได้ในบางครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กเล็กและผู้มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง
สาเหตุ

เกิดจากเชื้อไวรัส Varicella-Zoster Virus (VZV) ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสชนิดเดียวกันกับที่ทำให้เกิดโรคงูสวัดโดยทั่วไป
มักพบการระบาดในช่วงปลายฤดูหนาวถึงต้นฤดูร้อน แต่ก็สามารถพบได้ประปรายตลอดทั้งปี

การติดต่อ

หากสัมผัสตุ่มน้ำโดยตรง หรือสัมผัสตุ่มของไข้ เช่น แก้วน้ำ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว ผ้าห่ม ที่นอนที่มีการ
ปนเปื้อนเชื้อหรือมีการไอ จาม หายใจรดกัน สูดหายใจเอาละอองของตุ่มน้ำผ่านเข้าทางเยื่อเมือกก็อาจเป็นโรคได้ ในหญิง
ตั้งครรภ์ที่เป็นโรคอีสุกอีใสก็มีโอกาสที่จะติดต่อไปยังเด็กในครรภ์ได้เช่นกัน

อาการ

จะมีไข้ต่ำ ๆ อ่อนเพลีย ในผู้ใหญ่จะมีไข้สูงและปวดเมื่อยตามตัวคล้ายไข้หวัดใหญ่ ผู้ป่วยจะมีผื่น ซึ่งจะขึ้นพร้อมกับ
วันที่เริ่มมีไข้ หรือ 1 วัน หลังจากมีไข้ เริ่มแรกจะเป็นผื่นแดงราบ ต่อมาจะกลายเป็นตุ่มนูนมีน้ำใส ๆ และมีอาการคัน
ซึ่งจะกลายเป็นหนอง หลังจากนั้นอีก 2-4 วัน ก็จะตกสะเก็ดและค่อย ๆ หลุดไป กลายเป็นจุดด่างดำหรือรอยแผลเป็นได้
บางรายมีตุ่มขึ้นในช่องปาก ทำให้ปากเปื่อย ลิ้นเปื่อย เจ็บคอ

การป้องกัน

โรคนี้ติดต่อกันได้ง่ายจากการสัมผัส จึงควรแยกผู้ป่วย หลีกเลี่ยงการใช้ของส่วนตัวปะปนกัน (คนที่เคยเป็นโรค
อีสุกอีใสมาแล้วจะมีภูมิคุ้มกันตลอดชีวิต) การป้องกันในปัจจุบันสามารถฉีดวัคซีนป้องกันได้ ซึ่งจะลดความเสี่ยงต่อ
การเกิดแผลเป็นอันเนื่องจากการเป็นโรคนี้ หรือลดความเสี่ยงด้วยโรคแทรกซ้อนจากการติดเชื้อแบคทีเรีย

การฉีดวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีใส

แนะนำให้ฉีดในเด็กอายุ 1 ขวบขึ้นไป จนถึงอายุ 13 ปี ฉีดเพียง 2 เข็มจะป้องกันโรคได้ สำหรับผู้ที่มีอายุมากกว่า
13 ปี ต้องรับวัคซีน 2 เข็ม ห่างกัน 4-8 สัปดาห์ หลังจากฉีดวัคซีนควรหลีกเลี่ยงยาแอสไพรินนาน 6 สัปดาห์ ห้ามฉีดใน
หญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง ผู้ป่วยที่ใช้อยาส์ไพรินประจำ หรือใช้สเตียรอยด์ขนาดสูงมานาน และใน
ผู้ป่วยโรคมะเร็ง

โรคนี้เมื่อหายแล้ว มักมีเชื้อหลบอยู่ที่ปมประสาท ซึ่งอาจจะเกิดเป็นโรคงูสวัดได้ในภายหลัง และผู้ป่วยสามารถ
รับประทานอาหารจำพวกโปรตีน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรคและช่วยซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอได้ นอกจากนี้แล้ว ยังควร
สวมหน้ากากอนามัยและล้างมืออย่างถูกวิธี เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดและติดเชื้อโรคอีกด้วย

ที่มา : งานสื่อสารองค์กร <http://med.mahidol.ac.th/th/news/announcements/06272014-1207-th>

คำถามที่ 1 : โรคอีสุกอีใส

โปรดพิจารณาข้อความด้านล่างต่อไปนี้ว่า เป็นข้อปฏิบัติที่ถูกต้องในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีใสใช่หรือไม่ โดยทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบคำตอบ ดังตัวอย่าง

ข้อความ	ใช่/ไม่ใช่
ก. ผู้ป่วยโรคมะเร็งห้ามฉีดวัคซีนนี้	☒ ใช่ / ☐ ไม่ใช่
ข. ไม่ควรรับประทานยาพาราเซตามอล	☐ ใช่ / ☒ ไม่ใช่
ค. ควรฉีดวัคซีนนี้เมื่อตั้งครรภ์	☐ ใช่ / ☒ ไม่ใช่
ง. วัคซีนนี้สามารถฉีดได้ทุกเพศทุกวัย	☐ ใช่ / ☒ ไม่ใช่
จ. ห้ามฉีดวัคซีนนี้กับผู้ที่ใช้สารสเตียรอยด์ในปริมาณสูง	☒ ใช่ / ☐ ไม่ใช่

การให้คะแนน

คะแนนเต็ม ตอบถูกทั้ง 4 ข้อ

ได้คะแนนบางส่วน ตอบถูก 3 ข้อ

ไม่ได้คะแนน ตอบถูก 2 ข้อ หรือน้อยกว่า หรือไม่ตอบ

คำถามที่ 2 : โรคอีสุกอีใส

จากป้ายประชาสัมพันธ์ข้างต้น ประเทศไทยจะพบผู้ป่วยเป็นโรคอีสุกอีใสมากในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ใช่หรือไม่ เพราะเหตุใด โปรดอธิบายเหตุผลโดยอ้างอิงจากข้อมูลที่แนบมาให้

การให้คะแนน

คะแนนเต็ม ตอบว่า ใช่ เพราะในโปสเตอร์ช่องที่บอกสาเหตุ ระบุว่า โรคอีสุกอีใสจะระบาดช่วงปลายฤดูหนาวถึงต้นฤดูร้อน ซึ่งตรงกับเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์

ไม่ได้คะแนน ตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ โดยอ้างถึงเหตุผลที่ไม่เกี่ยวข้องหรือกว้างเกินไป หรือไม่ตอบ เช่น

- ใช่ เพราะอีสุกอีใสระบาดตลอดปี
- ไม่ใช่ เพราะอีสุกอีใสเป็นได้ตลอดทั้งปี

คำถามที่ 3 : โรคอีสุกอีใส

จากข้อมูลป้ายประชาสัมพันธ์ข้างต้น โปรดระบุอาการโรคอีสุกอีใสที่แตกต่างจากอาการป่วยเป็นไข้หวัด

การให้คะแนน

คะแนนเต็ม	ต้องตอบโดยระบุอาการ อย่างน้อย 1 อย่างจากอาการต่อไปนี้ - มีผื่นแดงราบขึ้นที่ผิวหนัง - มีตุ่มนูน มีน้ำใส ๆ - มีอาการคัน - มีตุ่มขึ้นในปาก - ปากเปื่อย ลิ้นเปื่อย
ไม่ได้คะแนน	ตอบอาการอื่น ๆ ที่เหมือนไข้หวัดหรือไม่เกี่ยวข้องหรือกว้างเกินไป หรือไม่ตอบ เช่น - มีไข้ ตัวร้อน (โจทย์ถามอาการที่ต่างจากไข้หวัด) - อาเจียน (ไม่เกี่ยวข้อง) - มีอาการของโรคอีสุกอีใส (กว้างเกินไป) - มีอาการเหมือนโรคสุสวัด (กว้างเกินไป)

คำถามที่ 4 : โรคอีสุกอีใส

ผู้ที่เคยเป็นโรคอีสุกอีใสแล้ว มีโอกาสจะเป็นโรคใดในอนาคต

1. โรคอีสุกอีใส
2. โรคไวรัสตับอักเสบบ
3. โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง
4. โรคสุสวัด

การให้คะแนน

คะแนนเต็ม	ตอบข้อ 4 โรคสุสวัด
ไม่ได้คะแนน	ตอบข้ออื่น ๆ หรือไม่ตอบ

คำถามที่ 5 : โรคอีสุกอีใส

นักเรียนมีข้อปฏิบัติตัวอย่างไรได้บ้าง ในการป้องกันตนเองไม่ให้เป็นโรคอีสุกอีใส

การให้คะแนน

คะแนนเต็ม ต้องตอบโดยระบุข้อปฏิบัติอย่างน้อย 1 ข้อจากการปฏิบัติต่อไปนี้

- ไม่ใช่ใช้ของส่วนตัวร่วมกัน เช่น แยกผ้าเช็ดตัวกัน ไม่คั้นน้ำแก้วเดียวกัน ไม่ใช่ซ้อนรับประทานอาหารร่วมกัน
- ฉีดวัคซีนป้องกัน โรคอีสุกอีใส
- หลีกเลี่ยงการสัมผัส

ไม่ได้คะแนน คำตอบไม่เกี่ยวข้องหรือกว้างเกินไป หรือไม่ตอบ เช่น

- ปฏิบัติตนตามที่สมควร (กว้างเกินไป)
- ไม่มีอะไรพิเศษ ถ้าร่างกายแข็งแรงดีก็ไม่ต้องกลัว